

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 68
від 02 червня 2021 року

Про проект Закону України
“Про внесення змін до Закону України
“Про захист населення від інфекційних хвороб” (щодо особливостей
організації державного щеплення громадян від захворювання на
коронавірусну хворобу” (COVID-19))
(реєстр. № 4645 від 26.01.2021)

Комітет з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України розглянув проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про захист населення від інфекційних хвороб” (щодо особливостей організації державного щеплення громадян від захворювання на коронавірусну хворобу (COVID-19)), реєстр. № 4645 від 26.01.2021, та зазначає про таке.

Метою прийняття проекту Закону, як зазначено в пояснювальній записці до нього, є “створення законодавчих засад для здійснення уповноваженими органами державної влади комплексних заходів із безкоштовного щеплення громадян для профілактики захворюваності та протидії поширенню в Україні коронавірусної хвороби (COVID-19)”.

Проектом Закону шляхом внесення низки змін до Закону України “Про захист населення від інфекційних хвороб” пропонується механізм щеплення громадян. Зокрема, проектом передбачається:

пряма відповідальність Кабінету Міністрів України за здійснення щеплення, покладення на Уряд функції регулятора цін на вакцини та тести, що застосовуються для виявлення хворих осіб - визначення відповідно до закону граничних розмірів цін на вакцини та тести, а також і на послуги протиепідемічного призначення, які ввозяться та розповсюджуються в Україні,

забезпечення безкоштовного та добровільного щеплення, неприпустимість порушення прав людини у разі відмови від добровільного щеплення;

встановлення пріоритетності щеплень для медичних працівників, військовослужбовців, осіб похилого віку, педагогічних працівників, працівників соціальної сфери;

чітке дотримання установленної Урядом пріоритетності (першочерговості) щеплення,

законодавчі заборони на:

а) ввезення, поширення та реалізація в Україні вакцини, розробленої або виробленої на території чи за участі держави, визнаної агресором;

б) ввезення, поширення та реалізація в Україні вакцини, придбаної за бюджетні кошти, з метою отримання прибутку (реалізація вакцини в комерційних цілях);

в) порушення встановленої Кабінетом Міністрів України черговості щеплення населення за бюджетні кошти,

забезпечення Кабінетом Міністрів України проведення періодичного (не рідше, ніж раз на місяць) моніторингу ходу організованого державою щеплення та звітування перед Верховною Радою України про результати такого щеплення і використання бюджетних коштів, виділених на ці цілі,

порядок ввезення і використання дозволених для використання в Україні вакцин приватними закладами охорони здоров'я,

забезпечення Кабінетом Міністрів України державного контролю за додержанням суб'єктами господарювання всіх форм власності у сфері охорони здоров'я порядку розповсюдження та використання вакцин.

Законопроектом також пропонується зобов'язати Кабінет Міністрів України підготувати та внести до Верховної Ради України проект Закону про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" у частині фінансування придбання вакцини та організацію заходів зі щеплення громадян, передбачивши в ньому, що сума відповідних коштів на потреби організованого державою щеплення громадян (з урахуванням залучених коштів міжнародної допомоги) має складати не менше 15 млрд. грн.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України щодо розгляду законопроекту реєстр. № 4645 **Міністерство охорони здоров'я України** надало зауваження до законопроекту та пропонує його доопрацювати з урахуванням висловлених зауважень.

Зокрема, МОЗ не підтримує законодавчі ініціативи про закріплення за КМУ цілої низки повноважень у сфері захисту населення від інфекційних хвороб, зазначаючи, що головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, а також захисту населення від інфекційних хвороб є Міністерство охорони здоров'я України (Постанова КМУ № 267 від 25.03.2015).

Щодо повноважень Кабінету Міністрів України із забезпечення фінансування та матеріально-технічного постачання закладів охорони здоров'я, органів державної санітарно-епідеміологічної служби, підприємств, установ та організацій, залучених до проведення заходів і робіт, пов'язаних з ліквідацією епідемій, координації та контролю проведення цих заходів і робіт, МОЗ звертає увагу, що Державна санітарно-епідеміологічна служба була ліквідована відповідно Постанови КМУ № 348 від 29.03.2017. У лютому 2020 року було відновлено посаду головного державного санітарно-епідеміологічного лікаря (але не всю службу СЕС).

В частині встановлення та контролю Кабінетом Міністрів України додержання граничних цін для оптової та роздрібною торгівлі товарами та послугами протиепідемічного призначення (у тому числі вакцинами, тестами), що необхідні для запобігання поширенню епідемій, пандемій, у тому числі поширенню

коронавірусної хвороби (COVID-19), та/або товарами та послугами, що мають істотну соціальну значущість, з урахуванням постачальницько-збутової надбавки та граничної торговельної (роздрібної) надбавки, МОЗ зауважує, що відповідно до Закону України “Про центральні органи виконавчої влади” ці питання належать до завдань центральних органів виконавчої влади, а не Кабінету Міністрів України.

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України повідомляє про відсутність пропозиції до проекту Закону.

Мінекономіки наголошує, що законопроектом шляхом внесення змін до Закону України “Про захист населення від інфекційних хвороб” пропонується окремий механізм щеплення з урахуванням особливостей організації державного щеплення громадян від захворювання на коронавірусну хворобу (COVID-19).

Міністерство закордонних справ України інформує про відсутність зауважень та пропозицій до законопроекту в межах своєї компетенції.

Національна академія наук України також повідомляє про відсутність зауважень та пропозицій до законопроекту.

Міністерство юстиції України вважає, що низка положень законопроекту потребує доопрацювання.

Мін’юст зазначає, що реалізація проекту Закону потребуватиме додаткових фінансових витрат, а сама законодавча ініціатива щодо передбачення в Державному бюджеті на 2021 рік суми у обсязі не менше 15 млрд. грн. на потреби організованого державою щеплення громадян, з урахуванням залучених коштів міжнародної допомоги не відповідає чинним положенням Бюджетного кодексу України.

Окрім того, Мін’юст пропонує доопрацювати практично усі положення проекту Закону, які стосуються покладення на Кабінет Міністрів України обов’язків та повноважень у сфері захисту населення від інфекційних хвороб, зокрема щодо розробки та затвердження критеріїв пріоритетності організації державою щеплення громадян з урахуванням пріоритетності (першочерговості) щеплення відповідних соціальних груп; щодо порядку придбання вакцин від коронавірусної хвороби і тестів для її діагностування закладами охорони здоров’я всіх форм власності, поширення таких вакцин і тестів у комерційному обігові за умови додержання зазначеними закладами та їх працівниками законодавства щодо обов’язкової сертифікації вакцин і тестів, додержання встановлених Кабінетом Міністрів України граничних розмірів цін на такі вакцини та тести, а також забезпечити додержання передбачених цим Законом заборон при здійсненні заходів зі щеплення населення проти захворювань на коронавірусну хворобу (COVID-19).

Мін’юст звернув увагу на частину другу статті 6, частину другу статті 19, частину другу статті 120 Конституції України, згідно з якими органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов’язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Міністерство фінансів України повідомляє, що реалізація законопроекту потребуватиме додаткових коштів, та не підтримує його прийняття.

Щодо доручення проектом акта Кабінету Міністрів України підготувати проект Закону України про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2021 рік” у частині фінансування придбання вакцини для організації державою щеплення громадян, забезпечення усього ланцюжка

вакцинації та передбачення суми відповідних коштів на потреби організованого державою щеплення громадян з урахуванням залучених коштів міжнародної допомоги у обсязі не менше 15 млрд гривень, Мінфін зазначає, що внесення змін до Закону про Державний бюджет України на поточний рік визначено статтею 52 Бюджетного кодексу України, зокрема у частині визначення порядку та чіткого переліку умов внесення змін.

Реалізація вищевказаних положень законопроекту потребуватиме додаткових бюджетних коштів у поточному бюджетному періоді, водночас розробник законопроекту не дотримав вимог частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України і статті 91 Регламенту Верховної Ради України (щодо подання пропозиції змін до законодавчих актів щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету) та частини третьої статті 27 Кодексу щодо дати набрання законом чинності (пункт 1 розділу II).

Водночас Мінфін звертає увагу, що видатки для проведення вакцинації від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, передбачено за декількома джерелами. Зокрема, в рамках підписаного 14.12.2020 Міністром охорони здоров'я М. Степановим та Міністром фінансів С. Марченком запиту до Глобального альянсу з вакцин та імунізації щодо безоплатного отримання вакцин.

Щодо положень законопроекту про внесення змін до Державного бюджету України на 2021 рік Комітет з питань освіти, науки та інновацій зазначає, що за даними про заходи з закупівлі, постачання вакцин та проведення вакцинації, про виділені на них кошти в Державному бюджеті України 2021 року:

на закупівлю вакцин передбачені кошти у обсязі 4 млрд. гривень, які були передбачені у складі видатків за програмою МОЗ 2301400 Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру (усього програмою передбачено 9,47 млрд. гривень). Комітет звертає увагу, що за кошти на здійснення закупівель вакцини планується поставка у поточному році вакцин у кількості 1,9 млн доз, а це понад 2 100 грн. за дозу.

за програмою МОЗ 2301270 "Проведення вакцинації населення від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2" передбачене фінансування за загальним фондом в обсязі 2,6 млрд гривень;

додатково Постановою Кабінету Міністрів України від 13.01.2021 № 23 Міністерству охорони здоров'я на здійснення заходів, пов'язаних з вакцинацією, встановлені додаткові видатки за спеціальним фондом програми 2301270 в обсязі 1,38 млрд гривень (Комітет звертає увагу, що ці кошти у 2020 році мали б піти на забезпечення готовності та реагування системи громадського здоров'я на спалахи гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та забезпечення засобами індивідуального захисту працівників закладів екстреної медичної допомоги та закладів охорони здоров'я, що стало ще однією з причин недостатньої підготовки закладів охорони здоров'я до чергового спалаху епідемії).

Постановою Кабінету Міністрів України №338 від 14 квітня здійснено перерозподіл видатків бюджету, згідно з яким виділення додаткових 6,5 мільярдів гривень на закупівлю вакцин було здійснено за рахунок зменшення на аналогічну суму програми державних гарантій медичного обслуговування населення.

На спільному засіданні підкомітетів з питань раннього розвитку та дошкільної освіти та з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях 19.05.2021 р. розглянуто проект Закону реєстр. № 4645 та відзначено наступне.

В Україні сьогодні склалась вкрай складна ситуація у зв'язку з швидким розповсюдженням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARSCoV-2, та численними негативними наслідками.

Зважаючи на те, що МОЗ не встигає вирішувати всі питання проведення вакцинації населення України, народні депутати України - члени підкомітетів вважають доцільним підтримати законодавчу ініціативу щодо покладення відповідальності за щеплення на Кабінет Міністрів України безпосередньо та покладення на нього функції регулятора цін на вакцини та тести для хворих на коронавірус та передбачити фінансування на закупівлю вакцин та усі заходи з проведення вакцинації.

Разом з тим, враховуючи висновки МОЗ, ГНЧУ, Мініюсту та інших, народні депутати України - члени підкомітетів вважають правильним залишити прийняття остаточного рішення щодо законопроекту № 4645 за профільним Комітетом.

Зважаючи на викладене, враховуючи інформацію голови підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти, науки та інновацій В. Воронова, обговоривши це питання, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Запропонувати визначитись щодо прийняття проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про захист населення від інфекційних хвороб" (щодо особливостей організації державного щеплення громадян від захворювання на коронавірусну хворобу (COVID-19)), реєстр. № 4645 від 26.01.2021, поданого народним депутатом України П. Порошенком та іншими народними депутатами України, Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування.

2. Направити це рішення до Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування.

3. Контроль за виконанням рішення Комітету покласти на Голову Комітету Сергія Бабака.

Голова Комітету

Сергій Бабака